

Uttalelse

S | OM

Sak: 2013/3031

SPØRSMÅL OM FORSØKSORDNINGEN OM KOMMUNALE LØYPER FOR SNØSCOOTER ER I SAMSVAR MED FORSØKSLOVEN

Klima- og miljødepartementet sendte 30. mai 2013 ut en høring om endring i regelverket for motorisert ferdsel i utmark. Høringsbrevet inneholdt også en invitasjon til enkelte kommuner til å delta i en forsøksordning som åpnet for at kommuner, gjennom kommunale forskrifter og planvedtak, kunne vedta løyper for fornøyelseskjøring med snøscooter i utmark. I invitasjonen var det satt tak på 40 kommuner. Den nye regjeringen utvidet i november 2013 ordningen slik at alle kommuner som hadde meldt sin interesse kunne delta. Samlet sett utgjorde dette 108 kommuner. Det ble samtidig opplyst at arbeidet med å utarbeide et høringsbrev med forslag til endringer i motorferdselloven var igangsatt. Den Norske Turistforening, Friluftslivets fellesorganisasjon og Virke brakte i november 2013 saken inn for ombudsmannen.

Slik saken er opplyst har jeg kommet til at forsøksordningens omfang ligger utenfor de rammer forsøksloven setter. Departementet bør derfor foreta en ny vurdering av forsøksordningen, og da særlig behovet for antall kommuner.

Sakens bakgrunn

Klima- og miljødepartementet sendte 30. mai 2013 ut et høringsbrev om endring i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Sammen med høringen ble kommuner som lå i det distriktpolitiske virkeområdet sone II, III og IV invitert til å delta i en forsøksordning om etablering av snøscooterløyper til fornøyelseskjøring fra 2014 til 2018. Ordningen skulle følge reglene i forsøksloven 26. juni 1992 nr. 87, og ga kommunene adgang til å etablere snøscooterløyper til såkalt fornøyelseskjøring gjennom planvedtak etter plan- og bygningsloven. Kommunen ble gitt frist til 1. september 2013 med å melde sin interesse. Ordningen skulle gjelde «inntil 40

kommuner». Det ble vist til at ordningen og omfanget skulle gi departementet et «bredt erfaringsgrunnlag».

Departementet uttalte følgende om hvilke kommuner som skulle få anledning til å delta:

«I utvelgingen av kommuner vil departementet derfor legge vekt på å få med kommuner med ulikt folketall og bosettingsmønster, kommuner med ulik geografi (skog, fjell, lavland) og kommuner med ulike omfang av snøscooterkjøring i dag. Departementet ønsker videre deltagelse både fra kommuner som i samarbeid med andre kommuner kan gi erfaringer med løypenettverk som strekker seg over landegrensene, og fra kommuner der slikt samarbeid ikke er aktuelt».

Om hensikten og formålet med forsøksordningen het det:

«Hensikten med forsøksordningen er blant annet å undersøke virkningene for naturmangfold, friluftsliv og folkehelse når kommunene gis myndighet til å etablere løyper for fornøyelseskjøring med snøscooter. Blant annet er det behov for mer kunnskap om hvilke arter og økosystemer som er sårbare for motorferdsel og hvordan disse bør hensyntas i planleggingen, hvor de aktuelle artene finnes, om ordningen medfører økning i antall snøscootere og generelt økt motorisert ferdsel i utmarka, hvordan dette påvirker friluftslivet og holdninger til bruk av motorkjøretøy i utmark generelt og eventuelle konsekvenser for folkehelsen. Departementet ønsker også å se på om åpning for fornøyelseskjøring påvirker kommunens dispensasjonspraksis på motorferdselområdet og eventuelle distriktpolitiske effekter ordningen har, herunder effekter for lokalt næringsliv.»

Den Norske Turistforening, Friluftslivets fellesorganisasjon og Virke (heretter omtalt som klagerne) brakte i brev 25. november 2013 saken inn til ombudsmannen. Klagerne anførte særlig at avgjørelsen om å utvide ordningen til å gjelde over 100 kommuner ikke hadde hjemmel i forsøksloven. Det ble bl.a. påpekt at forsøket tilsidesatte en sentral del av motorferdselloven uten at dette ble gjort på korrekt måte.

Undersøkelsene herfra

Klima- og miljødepartementet ble i brev 17. desember 2013 bedt om å redegjøre nærmere for enkelte forhold i saken. Det ble bl.a. bedt om opplysninger om saksgangen forut for avgjørelsen om utvidelsen av forsøksordningen, og en utfyllende redegjørelse for om den vedtatte utvidelsen var innenfor forsøkslovens rammer. Departementet ble også spurt om det anså utvidelsen som forsvarlig utredet og tilstrekkelig opplyst, og om forsøket nå var «forsvarlig og faglig vel underbygget», jf. forsøksloven § 3.

Departementet svarte i brev 6. februar 2014, og opplyste at det kun var sendt invitasjon til et utvalg av landets kommuner om deltakelse i forsøksordningen, og at kommunene selv måtte vedta «den standardiserte forsøksforskriften». Kommunene måtte deretter gjennomføre en saksbehandling og planprosess for å etablere snøscooterløyper for fornøyelseskjøring. Den kommunale forskriften skulle sendes via Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for stadfestelse. Først

når forskriften var stadfestet, var den aktuelle kommunen med på forsøket. Det var derfor for tidlig å si hvor mange av de inviterte kommunene som faktisk ville delta på forsøksordningen. En av årsakene til denne usikkerheten var at den nye regjeringen «tydelig har signalisert en ambisjon om at motorferdselloven skal endres, gjennom å varsle oppstart av arbeidet med lovendring». Departementet antok at enkelte kommuner derfor kanskje ville vente på en eventuell lovendring. Det var videre usikkert om alle de inviterte kommunene ville gjennomføre de nødvendige prosessene for å etablere løyper i den tidsbegrensede forsøksperioden.

Videre viste departementet til brev 9. januar og 6. februar 2014 fra statsråd Jan Tore Sanner til Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget som også omhandlet den aktuelle forsøksordningen og ga svar på flere av spørsmålene som var stilt. Det ble også henvist til en rapport fra 2006 som ga uttrykk for at den forrige forsøksordningen kun hadde gitt begrenset erfaring på enkelte områder. Departementet mottok 108 høringsuttalelser. På bakgrunn av disse ble det gjort flere endringer i innretning av forsøket og standardforskriften som kommunene måtte vedta på bakgrunn av høringsuttalelsene. Det ble også pekt på at det var «et større antall kommuner med potensial for snøscooterkjøring» som ikke ville få anledning til å delta i forsøket.

Om bakgrunnen for forsøket og årsaken til omfanget av forsøksordningen skrev departementet:

«Den forsøksordningen som har eksistert siden 2001, med et svært begrenset antall kommuner (7), er utgangspunkt for den ordningen som nå skal etableres. Et hovedelement i forrige forsøk var å koble motorferdselpolitikken til ordinære lokale planvedtak og planprosesser etter plan og bygningsloven. Et av hovedfunnene i evalueringen av forrige forsøk var at plan- og bygningslovens prosedyrer for kommuneplanlegging til en viss grad sikrer en helhetlig vurdering av berørte interesser. Dette funnet gir etter departementets mening grunnlag for å gå videre med en ordning hvor etablering av snøscooterløyper skjer etter kommunale planprosesser etter plan- og bygningsloven. Som vist innledningsvis var det imidlertid flere grunner til at forrige forsøksordning ga et begrenset grunnlag for å vurdere utvidelse av ordningen med kommunal myndighet til å etablere rekreasjonsløyper til en landsdekkende ordning. De syv kommunene som har deltatt i den første forsøksordningen omfatter Fauske, Hattfjelldal, Røros, Lom, Stor-Elvdal, Vinje og Sirdal. Felles for disse er at de har store utmarksarealer og relativt lav befolkningstetthet. Vinje og Stor-Elvdal har begrensninger for tilgang til løypene i form av krav om medlemskap i lokal scooterklubb. Forsøket ga derfor ikke grunnlag for å vurdere konsekvenser av å legge ut åpne rekreasjonsløyper i mer befolkningstette områder i Sør-Norge. Utvalget på opp til 108 kommuner gir et vesentlig større grunnlag for å høste erfaringer med kommunal forvaltning av rekreasjonsløyper, herunder i mer befolkningstette områder. Forrige forsøk ga heller ikke erfaringer om effekter av å legge ut rekreasjonsløyper gjennom flere kommuner. Dette blir mulig med den nye forsøksordningen. Ved å utvide forsøket blir det videre større mulighet for å hente erfaringer med etablering av løyper i kommuner med ulik geografi mv.

I evalueringen fra forrige forsøk ble det også påpekt at dårlig plangrunnlag spesielt angående friluftsjakter gjorde det vanskelig å ta hensyn til denne interessen i arealsoneringen. I nytt forsøk er det lagt inn krav om at kommunene i planforslaget må kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen. I nytt forsøk vil det således bli bedre grunnlag for å evaluere i hvilken grad friluftsjakterne blir tatt hensyn til i planprosessene.»

Det er opplyst at Miljødirektoratet i brev 24. januar 2014 fikk i oppgave å evaluere forsøket, og i budsjettet for 2014 er det satt av 3 millioner til evalueringsarbeidet. Den første rapporten skal være gjennomført innen 1. oktober 2014. Rapporten skal vurdere om kommunene «har lyktes med å lokalisere løypene i tråd med de hensyn og føringer som er nevnt i forsøksforskriftene § 3 annet ledd og § 4». Videre skal det igangsettes langsiktige følgeevalueringer og direktoratet skulle gi årlige statusoppdateringer inntil forsøket er avsluttet og det er utarbeidet en sluttrapport.

Departementet skrev at forsøket skulle gjennomføres parallelt «med at det planlegges et arbeid med sikte på å fremme forslag om endringer i motorferdselloven». Et av formålene med forsøket var å få mer kunnskap om effekten av etablering av løyper til rekreasjonskjøring, og hvilke lovendringer som burde foreslås fremmet for Stortinget. Særlig behovet for å undersøke hensiktsmessigheten av kravene som var stilt til den kommunale saksbehandlingen, og om kommunen lyktes i å ivareta de ulike interessene i sine prosesser var viktig. Dette var viktig erfaring som ville være nyttig før det blir fremmet lovforslag om permanente endringer i lovverket.

Klagerne har i brev 28. februar 2014 kommet med kommentarer til saken, og viste i stor grad til advokat John Christian Eldens vurderinger av lovligheten av forsøket som var gjort på oppdrag fra klagerne. Videre stilte klagerne spørsmål ved behovet for forsøksordningen sett opp mot hva departementet ønsket erfaring og mer kunnskap om, og om opplegget for evalueringen var tilstrekkelig. Det ble også kritisert at departementets høringsbrev fra mai 2013 ikke omfattet en høring om forskriften for kommunale forsøk med snøscooterløyper, men bare en invitasjon om å delta i forsøket. Klagerne etterlyste videre en bedre begrunnelse for omfanget av forsøket.

I brev 13. mars 2014 opplyste departementet at arbeidet med et høringsbrev med forslag til endringer i regelverket for motorferdsel i utmark var påbegynt, men at det ikke var tatt stilling til når lovforslaget skulle fremmes for Stortinget. Innholdet ville bl.a. avhenge av erfaringer fra de kommunene som var med i forsøksordningen og fremdriften i evalueringsarbeidet, som igjen var avhengig av kommunenes planarbeid.

Det har også vært korrespondanse mellom ombudsmannen og departementet om ombudsmannens rett til å se usladdede interne notater fra departementet. Departementet har opprettholdt sitt syn om at ombudsmannen ikke har adgang til fullt innsyn i de interne notatene. Dette spørsmålet er foreløpig ikke endelig avklart, men jeg har funnet det riktig å avslutte saken uten å se de sladdede opplysningene. Min vurdering av lovligheten er derfor basert på de dokumentene og opplysninger som er oversendt fra departementet.

Jeg ser slik på saken

Formålet med forsøksloven og adgangen til å iverksette forsøksordninger fremgår av forsøksloven § 1 første setning der det står at forsøkene skal bidra til «å utvikle funksjonelle og effektive organisasjons- og driftsformer i den offentlige forvaltning, og en hensiktsmessig oppgavefordeling mellom forvaltningsorganer og mellom forvaltningsnivåer».

Ot.prp. nr. 54 (1991-1992) side 15 fremhever at «formålet [med forsøket] må være å finne ut hvordan nye alternativer som krever dispensasjon fra gjeldende regler virker i praksis». Videre er det på side 17 i nevnte proposisjon åpnet for en type forsøk kalt «funksjonsfordelingsforsøk», som innebærer en desentralisering av oppgaver og ansvar til regionale og lokale myndigheter.

Et forsøk må også gjennomføres innenfor visse rammer. Det følger av forsøksloven §§ 3 og 4 at det finnes enkelte skranker for hva et forsøk kan omfatte. I § 3 første ledd settes det materielle rammer for forsøket. Bestemmelsen lyder:

«Kongen kan godkjenne forsøk med:

- a) avvik fra gjeldende lover og forskrifter om hvordan staten, fylkeskommunene eller kommunene skal organisere sin virksomhet og løse sine oppgaver
- b) avvik fra bestemmelsene om oppgavefordelingen mellom statlige, fylkeskommunale og kommunale forvaltningsorganer
- c) unntak fra statlige kontrollordninger overfor fylkeskommunene og kommunene
- d) enhetsfylke uten hinder av § 4 første ledd bokstav a. Med enhetsfylke menes at fylkeskommunen og fylkesmannen integreres i ett regionalt organ med felles administrativ ledelse.»

Det fremgår av forarbeidene at forsøksloven § 3 b skal tolkes forholdsvis vidt, og at loven åpner for at overføring av oppgaver kan innebære «overføring av så vel vedtaks-/myndighetskompetanse som overføring av rene administrative funksjoner» fra et forvaltningsorgan eller forvaltningsnivå til et annet, se Ot.prp. nr. 54 (1991-1992) side 27. Etter lovens § 3 annet ledd må forsøkene ta sikte på å oppfylle målene i § 1, og forsøket må «for øvrig finnes forsvarlig og faglig vel underbygget». Det fremgår av rundskriv H-26/05 at begrunnelsen for forsøksloven er «forvaltningsutvikling», og at det ikke vil bli godkjent forsøk som bare er «reine dispensasjoner fra lovgjevinga».

Loven oppstiller ingen øvre begrensning i antall enheter som kan delta i en forsøksordning. Forsøksloven fremstår som en videreføring av midlertidig lov om utvidet forsøk i kommuner og fylkeskommuner 2. mai 1986 nr. 16, som gjaldt frem til 1. januar 1993, se Ot.prp. nr. 54 (1991-1992) punkt 1.1, 2.1 og 6.1. I denne loven var antall forsøksenheter begrenset til 20 (§ 2 første setning). I forarbeidene til någjeldende forsøkslov var det vurdert om det skulle settes tak på antall enheter som kunne være med i

forsøksordningen, se nevnte proposisjon side 19 flg. Her trekkes det frem som et hensyn at det kan være vanskelig å kontrollere virksomhetens omfang dersom antallet ikke tallfestes. At det skal være et begrenset antall enheter fremgår av nevnte proposisjon side 19 hvor det heter at forsøksvirksomhet kjennetegnes ved «at et begrenset antall forsøksenheter er involvert». Det er også ansett som «et helt nødvendig styringsmiddel» at man har kontroll over antall forsøksenheter. Lovens § 6 gir departementet kompetanse til å gi nærmere regler om forsøk, «herunder om antallet forsøksenheter totalt og innenfor det enkelte forsøksområdet, prosedyre for utvelgelse av forsøksenheter og forsøksområder». Det må derfor legges til grunn at antall enheter fremstår som en ikke uvesentlig del av vurderingen ved gjennomføringen av et forsøk.

Stortinget har også forutsatt at loven ikke kan benyttes for å løse «brysomme særtilfeller» hvor regelverket oppfattes som uhensiktsmessig. Det heter på side 25 i Ot.prp. nr. 54 (1991-1992):

«Det vil videre ligge på siden av loven å godkjenne forsøksvirksomhet innenfor et forvaltningsområde i et slikt omfang og på slike vilkår at det får karakter av generell reform. For å sikre et tilstrekkelig bredt erfaringsgrunnlag kan det imidlertid være ønskelig å gjennomføre et større antall relativt like forsøk innenfor samme forvaltningsområde. Det grunnleggende kravet er at det dreier seg om en bevisst iverksatt utprøving av alternative løsninger, gjennomført i et begrenset antall enheter og over en begrenset tidsperiode. Videre må det være knyttet et opplegg for evaluering av forsøkene til virksomheten, jf. kap. 4.»

Det fremgår videre av nevnte rundskriv at forsøket skal gi «ny kunnskap», og det må legges føringer for å hindre at «forsøk får meir preg av å vere reine dispensasjoner frå gjeldande lovgivning». Departementet fremhever også i rundskrivet at det ikke vil prioritere forsøksområder der det allerede er godkjente forsøk.

I Ot.prp. nr. 54 (1991-1992) på side 23 legges det opp til at det vil kunne være en fordel om forsøksperioden kan videreføres som mer permanent løsning uten at forsøksenhetene må gå tilbake til tilstanden før forsøket. Evalueringsarbeidet må gjennomføres på en måte som gjør at resultatene kan benyttes før utløpet av forsøket. Dette forutsetter at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for en evaluering og vurdering av hensiktsmessigheten med å gjøre det aktuelle forsøket til en permanent løsning. Konklusjonene av forsøket skal som hovedregel trekkes på basis av erfaringene etter at forsøket er gjennomført, se proposisjonen side 20. Her fremgår det også at det er «viktig å hindre at forsøksvirksomheten sklir over i å få karakter av dispensasjoner».

Det følger av motorferdselloven 10. juni 1977 nr. 82 § 3 at motorisert ferdsel i utmark er forbudt med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Motorferdselloven inneholder ingen generell dispensasjonsadgang for kommuner til å vedta løyper for fornøyelseskjøring med snøscooter. Fornøyelseskjøring med snøscooter er således forbudt så fremt det ikke gis dispensasjon i enkelttilfelle etter lovens § 6 eller det gis en forskrift som hjemler slik kjøring. Lovens § 4 a åpner for at motorkjøretøy kan brukes i utmark og på islagte vassdrag i samsvar med forskrift gitt av departementet. I forskrift 15. mai 1988 nr. 356 om bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag

§ 4, jf. lovens § 5 tredje ledd er det åpnet for at enkelte kommuner i Finnmark og Nord-Troms kan opprette løyper for snøscooterkjøring. Det aktuelle forsøket innebærer således en endring av dagens regelverk om motorisert ferdsel i utmark.

1. Forsøksordningens omfang

Som nevnt ovenfor, ble det i invitasjonen til kommunene om å delta i forsøksordningen satt 40 kommuner som maksimalt antall deltakere. Departementet utvidet ordningen slik at alle de som hadde meldt sin interesse innen 15. november 2013 kunne delta, tilsammen 108 kommuner. Klagerne har særlig fremhevet at antallet kommuner overstiger de rammene forsøksloven setter.

Som vist til ovenfor, var det i forløperen til forsøksloven satt en begrensning på 20 enheter. I høringsbrevet 30. mai 2013 synes departementet å ha lagt til grunn at 40 kommuner var et tilstrekkelig antall for å «gi et bredt erfaringsgrunnlag». Det ble bl.a. vist til hvilke vurderingskriterier som skulle vektlegges ved valg av deltakerkommuner. Det ville bl.a. bli lagt vekt på å få med kommuner med ulikt folketall, bosettingsmønster og geografi. Departementet ønsket videre deltakelse fra kommuner som i samarbeid med andre kunne gi erfaringer med løypenettverk som strakk seg over kommunegrensene. Nevnte momenter er i stor grad sammenfallende med de fremholdte argumentene for å utvide forsøket til alle de kommunene som har meldt sin interesse. At det er flere kommuner som også har potensiale for snøscooterkjøring som ikke er med på forsøket, kan ikke tillegges særlig stor vekt.

Jeg kan etter dette ikke se at departementet i tilstrekkelig grad har begrunnet hvorfor det var nødvendig å mer enn doble antall forsøksenheter til 108 kommuner utover en generell henvisning til at det blir større muligheter til å hente erfaring ved at det er flere kommuner som er omfattet av forsøksordningen. En forsøksordning der alle som ønsker det kan delta, fremstår ikke «forsvarlig og faglig godt underbygget» slik forsøksloven krever.

Departementet har ikke foretatt en tilstrekkelig skjønnsmessig vurdering av behovet for antall forsøksenheter. Det er heller ikke vurdert hvilken konkret erfaring hver av de 108 kommunene vil gi. Departementet synes videre ikke å ha fulgt opp føringene i høringsbrevet om utvelgelsen av kommuner.

En vurdering av både antall kommuner og hvilke kommuner som skal delta for at forsøket skal gi den etterspurte erfaringen og kunnskapen, fremstår som et viktig moment ved iverksettelsen av en forsøksordning. At dette ikke er vurdert er etter min mening en vesentlig mangel ved avgjørelsen om å utvide ordningen til å omfatte «alle kommuner som har meldt sin interesse», jf. pressemeldingen 15. november 2013.

Det er i den forbindelse grunn til å minne om at det siden 2001 har vært gjennomført forsøk som omhandler kommunalt selvstyre og adgangen til lage rekreasjonsløyper gjennom planvedtak. Direktoratet for naturforvaltning (DN) har i høringsuttalelse til innføringen av forsøket også etterlyst tydeligere hva departementet søker å oppnå med forsøksordningen.

2. Formålet med forsøket, evalueringen og forholdet til pågående lovendringsarbeid

Departementet har vist til at erfaringene og evalueringsrapportene fra forsøket vil benyttes i arbeidet med å innføre permanente endringer i regelverket om motorferdsel i utmark. Det er blant annet pekt på at det er behov for å høste erfaringer med planprosessene i kommunen i forbindelse med vedtakelsen av den kommunale forskriften og tilretteleggingen for rekreasjonskjøring. Videre har departementet fremhevet at det ikke «har hatt tilstrekkelig kunnskap om effekten av etablering av løyper til rekreasjonskjøring». Det må derfor også kunne legges til grunn at en del av evalueringen er å vurdere konsekvensene av etableringen av snøscooterløyper for fornøyleskjøring.

Jeg forstår behovet for å evaluere forsøket med å legge kompetansen til kommunene, herunder vedtakelse av forskrifter for gjennomføringen av forsøket og de ulike planprosessene før det legges frem permanente endringer i regelverket. Å gjennomføre et forsøk for å høste denne typen kunnskap ligger i utgangspunktet innenfor forsøkslovens rammer. Det er også dette som har vært gjenstand for forsøksordningen for de syv kommunene som ble igangsatt i 2001. Jeg kan se at en forsøksordning kan være nyttig for å få erfaring knyttet til hvordan prosessen med å lage løyper for fornøyleskjøring i kommunen skal foregå. Behovet for en slik erfaring bør være hovedbegrunnelsen for den vedtatte forsøksordningen.

Statsråd Sundtoft har 20. desember 2013, som svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, uttalt at departementet allerede er i gang med et høringsbrev med forslag til endringer i motorferdselloven. Det samme er gjentatt i statsrådets svar til tilsvarende spørsmål fra øvrige stortingsrepresentanter og i departementets brev 13. mars 2014 hit.

I Sundvollen-erklæringen fra 2013 er det oppgitt som klar målsetning at det er kommunene som skal forvalte motorisert ferdsel i utmark. En tilsvarende endring i regelverket synes også tidligere foreslått av stortingsrepresentanter for regjeringspartiene, se f.eks. Innst.S. nr. 283 (2008-2009) og Innst. 236 L (2012-2013). I pressemelding 15. november 2013 om utvidelsen av forsøksordningen uttalte statsråd Sundtoft at utvidelsen av forsøksordningen var del av «arbeidet med å følge opp regjeringsplattformen», og ble iverksatt for å «styrke det lokale selvstyre». Det ble ikke vist til at forsøket skulle øke kunnskapen og gi relevant erfaring og evalueres før eventuelle lovendringer, men derimot at departementet samtidig starter arbeidet med et høringsbrev om endringer i motorferdselloven som også omhandler snøscooterløyper.

Dette kan tyde på at det foreligger et ønske fra regjeringen om å gjøre den materielle endringen i motorferdselloven permanent. Jeg kan forstå at forsøksordningen av mange oppfattes som et ønske om å gjennomføre en midlertidig reform om utvidet adgang til fornøyleskjøring med hjemmel i forsøksloven, i påvente av en permanent reform med nødvendige endringer i motorferdselloven.

Forsøket er som nevnt i utgangspunktet utvidet fra 40 til 108 kommuner. Som vist til ovenfor har Miljødirektoratet fått 3 millioner på budsjettet for 2014 og et oppdragsbrev i januar 2014. Jeg legger til grunn at dette var gitt med tanke på at forsøket kun skulle gjelde 40 kommuner, og ikke 108 slik det nå gjør. Det vil koste mer å evaluere prosessen

når omfanget økes vesentlig. Det fremgår ikke at direktoratet har blitt tilført økte bevilgninger. Tidsfristene er heller ikke forlenget. Det er grunn til å spørre om evalueringsarbeidet har fått tilført tilstrekkelig ressurser for å gi den erfaringen som er nødvendig.

Det er på denne bakgrunn også funnet grunn til å stille spørsmål ved om departementet i tilstrekkelig grad har vurdert de økonomiske og administrative konsekvensene ved utvidelsen av forsøkets omfang.

3. Oppsummering

Jeg har kommet til at forsøksordningens omfang ligger utenfor de rettslige rammer forsøksloven setter.

Departementet bes derfor gjøre en ny vurdering av omfanget av forsøksordningen, og da særlig behovet for antall kommuner.

Jeg ber om å bli holdt orientert om departementets fornyede vurdering av forsøksordningen. Vurderingen bes foretatt så snart som mulig.

Oslo, 12.06.2014

Arne Fliflet